



Nro. 45.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Decembernek 2-dik napján 1796-ik
esztendőben.*

Hadi Környülállások.

I. A' Rénus vize mellett.

Itten, *Helvétziának* innenső határaitól fogva a' Szövetséges *Belgiomi* szélekig meg lehetősen tsendesség vagon, ki vévén az ollykor ollykor esni szokott apró tsatákat, portázásokat, és forposatoknak egymással való ellenségeskedéseiket. — A' *Rénusi* Frantzia ármádia ezen folyó viznek alá felé mentében *Helvétziától* fogva a' *Manheimi Rénusi* sántzig nyúlik ki. — *Moró* fő vezér, és az ő Generál-Stábjának igazgatója *Regnier* 25 esztendő, de a' hadi taktikához jól értő és nagy tapasztalású ifjú tisztt, kinek a' *Rénusi* ármádiának *Bavaridból Rénusig* lett szerentsés hátralását leg

inkább köszöni a' nevezett fő vezér, *Straßburg* szomszédságában *Schillingheimban*, vagynak kvartélyban. — Ezen armádiának jobb szárnyát igazgató divisionalis Generális *Ferino Hünningen* környékén cantonirozik. — A' *Frankfurti* közönséges levelek szerént Nov. 9-ikén el foglalták a' Cs. K. seregek az ott lévő hid sántzokat; de ezen tárgyról egy szótskát sem olvastunk az officialis jelentésekben; sőt mind a' *Báseli* tudósítások, mind a' *Svéviai* Krónika egyenlőképen bizonyittyák, hogy azok Novemb. 16-ikán is az ellenség birtokában vóltanak. — A' *Rénusi* Fr. armádiának dereka *Straßburg* környékén tanyázik. — Az ezen hadi népnek öregbitésére *Vendei* osztályból ment, és mintegy 20000 főből álló seregek *Kéhlben*, 's ennek sántzaiban fekülznek. — A' *Manheim* felé álló bal szárnyát *Dessaix* Generális kommandirozza. — A' *Sámbrei* és *Máási* armádia *Türkheim* mellett a' *Rénusi* armádiához kaptsolta magát.

A' *Károly* fő Hertzeg vezérlése alatt lévő Cs. K. armádia, melly 100 ezer emberből állónak lenni mondatik, *Báseltől* fogva *Rastadtig* nyúlik ki, és az örökös tartományokból menő reserva batalionokkal és eskadronokkal szüntelen szaporodik. — Ennek *Helvétziának* széleitől fogva *Freyburgig* ki nyúló bal szárnya Hertzeg *Fürstenberg* Generál-Majór; dereka *Fröhlich* F. M. Lajtinánt; bal szárnya *Wolf* Generál-Majór igazgatásokra bizattak. — Egy brigáda gyalogság, és a' *Mack* vasas regementje a' *Láhnus* vize mellett lévő *Werneck* Generális corpusához küldettek.

A' Magy. Kurirnak egy igen érdeemes, kedves, vitéz tilzt, és levelező baráttya ezeket írja *Manheimből* Novemb. 18-ik napján. Az ellenség, úgymond, a' B. *Hótze* F. M. Lajtinánt corpusa ellen, mind *Düsseldorf*, mind pedig *Hünningen* felől, sokad magával jöven ide *Manheim* tájékára, *Speyert* a' *Rehbachal*, *Neustadtot*, *Türkheimot* és *Vormst* bé sántzolta, hanem észre vévén azt, hogy a' fenn nevezett Generálisunk tsupán a' *Manheimi* lineákat kívánnyá trupjaival őriztetni,

az előbb feljegyzett városokból *Landauhoz* és *Kaiserslauternhez* magát vissza húzta. Azólta tehát egész tsendességben vagyunk.

Tegnap, éjjeli két és három óra közt, megvált a' Nem. Székely hufzár regiment kedves *Borra Obesterétül*, a' kit életének 66-ik esztendejében a' rothasztó hideg a' más világra küldött. Ezen öreg Obesterének, töllök való el választ sokkal nehezebben szenvedne a' nevezett vitez hufzárság, hogyha kedves kórmányozókat a' rézkettető vénség, és az e' miatt nagyon meghomályosodott szemei, melly miatt gyakorta a' segítségére ment hufzárokat is, Frantziáknak lenni gondolván, meg vagdalta, hadi szolgálatjára elégtelenné nem tette volna, és az a' jó reménység nem táplálná, hogy el húnnyt kedves atyok helyére, egy felebarátját igazán szerető, magaról igen sokat ígíró, és ritka vitézségü előjárója *Daniel Obristlajtinánt* úr, fogna emeltetni.

Ezen örökre el nyugodott öreg Oberster 36 esztendőskorában még Standárführer vólt (ki is tsak annyival több a' káplárnál, hogy nádpáltzát visel kezében). — Ekkor annya tejével bé szivott gondolkozása módját meg változtatván, hazassága után, fő hadnagyság vételre segítettett; ezen tífztségből, tsupán történet által, a' rangban előtte lévő pajtásai meg halván, quietálván, és avanzsirozván, egész Obersterségig fel hágott, még pedig olly hamar, 's olly szerentsésen, hogy öt esztendők el forgása alatt Majorságból leg öregebb Obersterré lett a' Cs. K. ármádiánál, és ha életben meg maradt volna, a' télen rangja szerént Generális lett, és illendő pensióval nyugodalomra tétettetett volna.

II. Olasz Országban.

Innen semmi officialis tudósitást nem vévén, semmi bizonyos hirekkel nem kedveskedhetünk Erd. Olvasóinknak. A' miket imitt amott olvasunk a' közönséges levelekből, ezekből állanak. A' *Maylandi* tudósítások szerént 6000 főből álló,

fegyverben öltöztetett *Lombardusok*, a' tsak mostan született, de egészségtelen anyva emlőin tápláltatott Olasz Országi Respublikából, úgymint, a' *Bolognai*, *Ferrárai*, *Módenai* Hertzegségekéből és *Reggióból* 12000 recruták marsiroztak a' *Buona-parté* ármádiájához.

Botzenből az Olasz Tyrolisnak fő várasából írják, hogy Novemb. 12-ikén keményen meg verte vólna B. *Alvintzi* hadi Tárnokmester *Veróna* alatt a' Frantziáságot; hogy *Dávidovich* Generális bal szárnyokba tsapni szándekozik; és hogy *Wurmser* fő vezér is nagyon nyughatatlankadtattya hátúlról az ellenséget. Illyenképen tsupa költeményeknek kelletik azoknak lenni, a' miket *Mantua* feől imitt amott sugdosnak egymás fülébe a' kanná öntő politikusok.

A' *Tyrolisi* hiv jobbágyok Isten után, Gr. *Lehrbach* Minister, és B. *Alvintzi* hadi Tárnokmester mellze ható talentomaiknak, és fáradhatatlan munkásságoknak tulajdonittyák, kedves hazájoknak darab ideig Frantzia járom alatt nyögött kedves hazájoknak az alól lett fel szabadításokat, melly Isteni meg betsülhetetlen jó tétéménynek meg halalására bizonyos áhétatosságra való órák rendeltettek a' nevezett Minister által. *Ersébeth* Cs. K. fő Hértzeg Asszony, a' ki a' Frantziáknak Német Tyrolishoz való közelgetésekkor *Lajbachba* költözött, Nov. 19-ikén varatott vissza *Innspruckba* (d).

(c) *A' Tyrolisi Hertzegségre emeltetett Grófság*, az *Austriai* kerülethez tartozik, mellynék hossza 34, szélessége 22 mélföldre nyúlik ki. Délre a' *Velentzei Respublikával*, északra *Bavariával* és *Svéviával*, napkeletre *Karinthiával*, *Friauliával* és a' *Salisburgi Érsekséggel*, napnyugotra a' *Helvétusok* ez *Grisonok földjével* határos. — Az ezt keresztül folyó nevezetes folyó vizekre, u. m. az *Inn*, vagy *Oenus*, és *Etschre* vagy *Adigere* nézve két fő részre,

Nagy Britannia.

A' *Londoni* udvari officialis levelek sem tagadják a' *Korsikai* szigetnek Frantziák által lett vissza foglaltatását. — *Jervis* Admirálisnak erről tett jelentése Novemb. 7-ik napján érkezett oda. Az ezt oda vivő posta hajó 17 Spányól linea hajókat és számos fregattákat látott *Carthagená* mellett, 's úgy hallotta, hogy ezek öszve fognak kaptsoltatni a' *Touloni* Frantzia flottával, a' melly épen olyan erős mint amaz. — Octob. 18-ikán hét linea és 30 kereskedő hajókkal állott *Mann* Admirális *Gibráltár* alatt, holott nagy készülétek tétetnek az eggyesült Spanyol és Frantzia hajó seregeknek való ellentállásra. — Minden Zsidó és Szeretsen lakosoknak ki kellett a' nevezett erősségből költözni. — Novemb. 5-ik napján indult ki *Londonból* a' *Malmesbury* Lordhoz küldetett kurir, újabb instructiókat vivén magával a' Frantzia Respublikával szeresztendő békességnek elközlésére.

A' hadi seregek szaporitása eránt bé adattott Bill fel olvastatásának alkalmatosságával, illyenképen okoskodott *Fox* úr az alsó Parlamentum gyűllésében: Az ellenségnek nem *Angliába*, hanem *Hyberniába* való ki szállásától tartanak a' Ministerék. — Elegendő okaik is vagynak nékiek arra. — Nem a' maga védelmezésére való bátorság, hanem a' kórmányszékhez való hajlandóság és szeretet nélkül szükölkodik ez a' derek és nemes indulatú nemzet. — Kövessétek a' Gr. *Fitzvilliam* plánumát, töröllyétek el a' Catholikusok és Protestánsok közt való külömbséget, (mitsoda külömbség legyen e' két vallású lakosok között N. Britanniában, ennekelötte két elztendővel megbeszéllette a' Nagy. Kurir) szünnyetek meg a' nép

úgy mint Innlandiára és Etslandiára osztatik fel. Az elsőbb közönségesen Német, az utólsóbb Olasz Tyrolisnak neveztetik. Amannak Német, ennek Olasz Nemzetbsliek a' lakosai.

nyomorgattásától, adiatok néki Constitutiót, és mástól nem függő momentumot, egyesítsétek sziveiket — *Fitzwilliam*, ha ötöt hozzájok vissza külditek, egy egész armádiánál többet fog végbe vinni. — Ennek a' népnek nagyobb része éppen annyit rézesült a' Status dolgaiban, mint a' vele egy kunyóban lakó ökrei és juhái. Az oda való Parlamentum, az Angliainál is kevésbe mivelheti a' nép akaratját, tsak szinnel, és nem valósággal viseli a' nemzet képét. — Tellyes-séggel meg nem érdemlik azok a' Status kormányozói nevet, a' kik tsak a' tsupa hang, és nem a' dolog körül foglalatostkodnak; a' kik az Ország Constitutióját papiroson, és nem az emberi érzékenységen építik, a' kik az arnyék, és nem a' tapasztalás szerént végeznek.

„A' ki az Angliai Constitutiót az éig emeli, vesse azt öszve a' *Hyberniaival*, éppen úgy fog jární, mint az a' szerelmes ifjú, a' ki égyetlen egy hibát sem talál a' maga kedvesében, ellenben annak testvérében számtalanokat. — A' kormányfzéknek egész ereje a' nép hajlandóságán épül, a' rossz kormány szükségesképen hidegséget és erőtlenséget okoz a' nép hajlandóságában. Bátor sok szóbeszéd vólt *Angliában*, az öszve esküvésről és a' haza árulásról, még is mindazáltal minden szív lángolt a' Britanniai Constitutió szeretetének tüzével: lehet e' ezt *Hybernia* felöl mondani. — Ezen tartománynak elvezetését nem armádiák és flották, hanem égyedül a' békesség és sarkalatos reformáció által lehet el távoztatni, az által, ha a' nép és kormányfzék egymással meg engesztelődnek s. a' t. — *Fox* úrnak ezen ditsösséges beszédjét az egész Parlamentum nagy meg elégedéssel vette, kiváltképen ezen igikkel zárván azt bé, hogy a' Királynak, minden Országait éppen úgy kell betsülni mint *Angliát*.

Ryder úr amannak vetelkedő társa azt monddta, hogy ezen Ministerre tzélzó szókat meg kellene jegyezni. — Az a' Frantzia Generális sem szólhatna másképen, a' ki maga hirdetménye ál-

tal partosságra akarná a' *Hyberniai* népet ingerleni. — Hát ugyan nem adattak e' meg néki azok, a' miket kívánt? Miként lehet azon nemzetet az ökrökkel és juhokkal öszve hasonlítani?

Wilberforce úr ennél is keményebben szóllott *Fox* ellen. — Néki, *úgymond*, úgy tettik, mint-ha titkon örvendene az *Oppositio*, vagy az anti-ministerialis rész, ha az ellenség ki szalhatna *Hyberniába*, tsak azért, hogy a' tűznek ki ütése alatt nyeresége lehetne s. a' t. — Illy sok egymással való vetélkedések után is, tsak ugyan bé vétetődött a' katonáság örögbítéséről szólló *Bill*.

Frantzia Ország.

A' *Londonból Párisba* küldetett *Anglus Minister Lord Malmesbury* egész *Frantzia Országban* különös tisztelettel és kedvességgel fogadtatott. *Calaisba*, *Octob. 18-ik* napján lett ki szállásakor, mind az oda való *Municipalitas*, mind az ott lévő katonai tiszték udvarlására mentenek. — Egész *Párisig* való útjában mindenütt, de kivált *Abbevillében* örvendező vivat kiáltások közt kisírtette ötet a' sokaság. — A' nevezett városban, melly a' *Picardiai* tartománynak népes, szép, és kereskedő városa, egész muzsikusi kar ment eleibe, a' haláruló kofák pedig tágas torkaikkal sok szerentsét kívánták óhajtott követségének bóldog végbe vitelére. — *Páris*hoz lett közelítésekor számos nép menvén eleibe, örvendező kiáltások közt kisírték kotsiját. — A' *Párisi* haláruló asszonyok is szemtül szembe kívánták személyét látni 's tisztelni, és eránta való szives hajladóságoknak ki nyilatkoztatására, ki akartak kotsijából a' lovakat fogni, 's magok győzedelmi pompa közt bé vonni a' városba, kiknek tiszteletét a' közikbe hányt *Anglus* pénz által háritotta el magától. — *Páris* városában is követségéhez illendő tekintetben tartatik nemcsak a' *Directorium* és öreg 's ifjabb *Tanáts* tagjai, hanem az egész nép által.

A' *Frantzia* ármádiáknal feledékenységbe ment hadi fenytéknek fel állítására, egy különös

hadi Tanács állított ki, a' melly nemcsak a' fegyvert, hanem más hivatalt viselő emberekre is fel nyilt szemekkel fog vigyázni. — A' napnyugoti, avagy *Vendei* armádiától 20000 ember küldetett a' *Rénusi* és *Moseli* seregeknek öregbítetésekre. — A' meg sebesítetett, 's a' további szolgálatra alkalmatlan, és a' Respublika szolgálatyában meg holt katonáknak, 's az ő özvegyeiknek, és árvaiknak tápláltatásokra egy millió és 72860 livert adatott a' végre hajtó Tanács. — *Jourdán* Generális hadi pályájának nem a' legditsiretebben lett végzedőse után nyugodalomra tétetvén, Nov. 8-ik napján bútsút vett *Páristól*.

Minémű tsendesség, bátorság, rend, és fenyték uralkodják az egyenlőség és szabadság Országában, meg tettik *Richárdnak* azon jelentéséből, a' mellyet Novem. 6-ik napján tett az 500 személyből, álló Tanács gyűlésében. A' tolvajlás, a' prédálás és a' gyilkosság mind jobban jobban nevedik; a' kurírok el fogattatnak; az utasok meg folytattatnak; a' távolabb fekvő házaknak lakosi orozva meg ölettetnek; dugva vannak az Ország útjai haramjakkal. — Szükség már valaha ezen gonofzságnak véget vetni. — A' kormányzéknek leg első kötelessége és hafzna a' lakosok bátorságára, és a' tulajdonosságnak megtartására vigyázni s. a' t. Ez a' tárgy, egy különös Commissió vizgálására bizatott.

Néhány *Spanyól* hadakozó hajóknak *Touloni* kikötő helybe lett bé futása nagy örömet gerjesztett a' *Mársiliai* lakosokban. — Kevés napok alatt 50 hajók mentenek oda a' *Génuai*, *Livornói*, 's több Olasz Orzági kikötő helyekből. — Az azokon vólt tengeri utasok szorossan meg vizgáltattak, ne hogy idegen név alatt Emigránsok is tsúfzszanak bé Frantzia Országba. — Az eddig *Mársiliában* tartatott *Egalité Filep* két fiai egy *Svétziai* hajóra ülven *Amérikának* anyavárasába *Filadelfiába* utaztak, holott testvér bátyyokkal, az úgy nevezett *Chartresi* Hertzeggel együtt tsendes magánosságban kívánnyák eleteket el tölteni. — Ha-

zugság, hogy *Richery* Admirális napkeleti Indiáról lett vissza jövetelekor *Hyberniának* anyavárosánál *Dublinnál* ki szállott volna.

A' *Pármái* uralkodó *Hertzeggel* való békesége a' *Fr. Respublikának* tökéletességre menvén, *Novem. 10-ik* napján olvastattak fel annak tzikelyei az ifjabb *Tanáts* gyűlésében. — A' *Directorium* tagjai közt szakadás vagyon. — *Reubel* és *Barras* tsaknem mindenkor egy forman voksolnak. — *Letourneur* pedig tsak sántikal, és hol az egyik, hol a' másik részre hajol. — Az *Olafz* Országi ritkaságokkal és szépségekkel meg terheltett szekerek is *Nov. 10-ikén* jutottak *Párisba*. — A' *Strafsburgi* levelek meg tzáfollyak azt a' közönségessé lett hirt, melly szerént *Pichegrü* *Párisba* mentnek lenni mondattatott, nem oda, hanem születése helyére *Arboisba* utazott *Novemb. 6-ik* napján.

Az ottan, t. i. *Strafsburgban*, *Alszatiának* fő és anyavárasában költ *Novemberi* levelek ekként festik le a' *Frantzia* armádiáknak jelenvaló állapotját: *Moró* Generális, *úgymond*, *Schiltingenben* vagyon kvártélyban; *Dessaix* Generális a' *Rénusi* szigetben. — Mind a' két hadakozó félnek szemei *Kéhlre* vagynak mostan függesztetve, a' hol ma hólnap véres játékok fognak jadzattatni. — Az ottan lévő hid sántzok, a' redutákkal, a' külső crösségekkel és a' vár előtt készített minákkal rettentő várakat ábrázolnak. — A' *Rénusnak* álló, és hajókon epült hidjai mind a' szárazon, mind a' vizén bátorságosak az ellenség meg támadásától, magában az erősségben 20000 ember és 80 ágyúk fekszenek. — *Kéhl* falut le rontották armadiaink, hasonló módon bántak az *Austriakusok* *Neumühllel* és *Corckal*, mellyeknek épületeit rész szerént le szaggatták, rész szerént kaszár mákká változtatták által. — A' *Sámbrei* és *Máási* armadiának *Hundsrückenbe* ment osztálya közelget a' *Rénus* vizéhez, és égyyesítette magát a' *Moró* armadiájával. — A' *Queich* vize mellett *Oudinot* Generális a' komandirozó. — *Hünningen-*

nél meg vagynak a' szükséges készületek tétetve az ott való *Rénusi* szigetnek, és a' *Rénus* jobb partyára való szabados által járásnak meg tartására. — Részekről az Austriakusok is batteriákat készítenek a' *Rénus* szigetje és hidja előtt lévő sántzoknak el rontására, melly miatt tsaknem minden nap ágyuzás esik. — *Tholme* Generális komandiroz *Hünningenben*, holott mintegy 8000 ember fekszik, *Antucci* Generális pedig az ott lévő erősségben. — A' *Ferino* és *Defour* Generálisok osztályai a' szomszedhelyekben tanyáznak. — A' *Szieg* vizénél fekvő hadi seregeknek *Macdonal* Generális a' kórmányozójok.

Párisban, következő Európai hatalmasságoknak Követjei és Ministerjei vagynak mostan. — *Dániából* *Körneman* Minister, *Grove* közönséges Consul; *Florentziából* *Neri Corsini* Hertzeg tellyes hatalmú Követ és Minister; *Velentzéből* *Quirini Nobili*; *Északi Amerikából* *Monrou* tellyes hatalmú Követ, a' kit nem sokára *Pinkney* fog fel váltani, és *Skipvath* Consul; a' *Batáviai Respublikától* *Meyer* Polgár tellyes hatalmú Minister, *Lestevenon* és *Pasteur* Commissariusok; *Spanyól Országból* *Marquis del Campo* rendkívül való Ambassadör, *Dagvirre* Agens, *Okaritz* Consul; *Pruzsziából* B. *Sandos-Rollin* tellyes hatalmú Követ, *Cetto* Agens; *Genevából* *Desgoutes* Polgár a' Respublikának deputatusa; *Pármából* *Politz* és *Bolla* tellyes hatalmú Ministerek; *Nápolyból* Hertzeg *Belmonte Pignatelli* tellyes hatalmú Minister; *Württembergből* B. *Mandelsloh* és *Abel* tellyes hatalmú Ministerek; *Bádenből* B. *Reizenstein* Minister; *Bernából* *Gruvere* Rendes, és *Weis* Oberster rendkívül való Követek; *Nassau-Oraniából* *Schenek* Agens, *Módenából* *Est* Generális tellyes hatalmú Követ, *Malthából* Agens *Cibon*; *Génuából* Ritter *Doccardi* Minister; *Hesszen-Kasszelből* *Strube* tellyes hatalmú Minister, *Kopz* követség Tanátsossa. — *Angliából* *Lord Malmesbury* Minister és Commissarius, a' kire mostan leg több szemek vagynak függettetve.

Ez a' hatalmas Nemzetnek hatalmas Követje, egy promemoriát adott bé *Lacroix* hadi Ministernek, mellyben azt adta értésére, hogy a' Directorium által adott válsz sértegető jegyzéseire felelni méltóságán alól lévő dolognak tartya az Angliai Király. Ő pedig mint ezen nagy Fejedelem' első rangú Követje világosan ki mondja, hogy néki a' különös békesség szerzésre hatalom nem adattatott, hanem tsak arra, hogy olly traktába botsátkozzék a' Frantzia kórmányszékekkel, mellyből a' N. Britanniával szövetséges Hatalmasságoknak is hafznok ki ne rekefztessék. — Nem szükség hogy ezek néki hatalmat adjanak a' békesség munkájának folytatására, annak idejében ők is alkuba fognak a' Respublikával botsátkozni. Ő tehát azt javasollya ura nevében, hogy az el foglaltatott tartományoknak némelly részben való vissza adása által elégitse ki a' Directorium a' szövetségeseiket, 's akként intézze a' békesség dolgát, hogy az által helyre allitassék Európának egyarányúsága: „Meg válik, mit fog *Lord Malmesbury* jegyzésére felelni a' Directorium.”

Olasz Ország.

A' Tridentinumi Püspökségnek harmintzadból bé menni szokott jövedelmét 10000 forinton váltotta meg Ő Cs. Kir. Felsége, olly véggel, hogy azon summát a' fegyvert fogott *Tyrolisi* jó hazafiaknak meg jutalmazásásokra ki osztogattattassa. A' B. *Alvintzi* hadi Tárnokmester kórmányára bízott Cs. K. ármádia 50000 főből állani mondatik, de a' melly a' még most is szüntelen ki takarodó recruták által nagyon meg fog öregbitetni. — A' *Bétsi* szabad Corpusnak 5-ik és 6-ik companiája is oda marsirozott a' múlt vasárnap reggel. — Azok az idegen nemzetbeliek, a' kik ennekelötte *Lombardiában* közönséges hivatalokat viseltek, *Buonaparte* Generális hagyására 15 napok alatt onnan ki költözni parantsoltatnak, kivévén azokat, a' kik már 15 esztendőket töltöttek el hivataljaikban. — Minekutánna a' Római

udvarnak tudtára adatott volna, hogy az eggyesült Frantziák és Bonóniaiak Romaniának *Imola* nevű városát el foglalták, 's útjokat *Faeza* felé intézték volna, hosszas conferentziát tartott a' Status Titoknok *Buska* Kárdinalis az ott lévő Fr. követtel *Cacault* Polgárral, mellyben több Európai Ministerek is jelen vóltanak. — *Quinones*, a' Sz. Domokos Szerzeteseinek Generálissa, azt állatvan, hogy a' Sz. Pápa, méltóságának és a' valásnak sérelme nélkül réa álhatott volna a' Frantziák által eleibe tétetett feltételekre, *Viterbóban* meg fogattatott. — A' *Módenai* Püspök megyejeben ki hirdettetett pásztori levele által arra intette a' lakosokat, hogy a' Frantziák által fel állittatott új alkotmánynak engedelmeskedjenek. — A' *Mantuából* feleségeikkel és gyermekeikkel ki költözött személlyeknek száma egynéhány ezer főre tétetik. — A' *Pó* vizén innen lévő *Confoederatio* két hirdetményt küldött Romaniának, sőt egész Olasz Országának lakosaihoz, mellyek által azt kívánta tudtokra adni, hogy ez az új Respublika minden szomszéd népekkel tsendességben és jó békességben kíván élni. — A' jövő Decemb. 24-ik napjára halasztotta újobbani öszve gyűllését, azonközben az általa ki rendeltetett katona Commissió a' Polgári katonaságnak, és azon öt legióknak organizatiójában foglalatoskodik, a' mellyeknek mennél hamarább leendő fel állítását meg határozata. — *Veronában* és *Bonóniában* kemény földindulás tapasztaltatott Octobernek 22-dik napján. — *Jervis* Anglus Admirális oda hagyván a' közép tengert, *Gibráltárba* evezett, 8000 embert vivén oda magával a' *Korsikai* szigetből. — A' *Szárdiniai* Királynak halálát könnyen újabb változások követhetik. — A' *Pedemonti* lakosok egy atallyában meg nem engedték a' Frantziáknak tartományokon való által marsirozását, melly tselekedetekért nemtsak meg nem büntette, de még tsak meg sem feddette őket a' kórmányszék.

Svédzia Ország.

Ennekelötte 8-ad nappal említette a' *Magy. Kurir*, hogy a' *Svédziai* ifjú Király, a' ki édes attyának szereztsétele halála után, ekkorig attya testvér ötsének *Károly* *Södermannlandiai* Hertzegnek tutorsága alatt, és selyő hólnapnak 1-ső napján az uralkodást által vette. Ezen a' kalmatossággal következő orációt morrályi székéből, a' nevezett Kir. Hertzeghez: , len vagyon, *úgymond*, az a' nap, mellyen néhai édes atyámnak testamentuma szereznt, köteles vagyok a' *Svédziai* nép igazgatása véget, magamat, maiorennis, az az, ezen hivatalra alkalmatos Királynak nevezni (c). A' midön mái napon ezen igazgatást az Úr nevében el kezdem, igen nagy belső meg illetődést érzek szivemben. Mélységes tiszteletet és háladatosságot érzek az Isteni gondviselés eránt, a' melly engemet egy szabad és mástól nem függő nép igazgatasára választott; különös szerezetet érzek ezen nép eránt, a' melly eleitől fogva nevezetes vólt maga hivsége és vitézsége által. — Belső meg illetődést érzek magamban azon kötelességeknek soksága, és azokról való számadás eránt, a' mellyeket nekem tellyesíteni kelletik. — Ezen reám, 's mindnyájunkra nézve igen fontos alkalmatossággal, mindnyájunkban meg újul azon közönséges kárnak szomorú emlékezete, mellyet szenvedtünk, a' midön kedves atyánktól, és szerezetett Királyunktól

(d) *Ennekelötte való idökben, meg nem vólt határozatva a' Svéciai Királyoknak maiorennitása. Gustav Adolf az Ország Rendjeinek kérésekre 17-ik; Kristina 18-ik; XII. Károly 16-ik esztendejekben fogtak az uralkodáshoz. Az újabb idökben, az Ország Constitutiója szereznt 18-ik esztendőre vagyon uralkodásoknak ideje meg határozatva. Éppen ebben a' korban vagyon a' mostani ifjú Király, a' ki 1778-ban, Novemb. 1-ső napján született e' világra.*

meg fosztattunk. — Az ő néki tartozó háladá-
 sunkat, és hódolásunkat egy jó *Svékus* sem felejt-
 heti el. — Mostan pedig kéttzeresen érezzük ezen
 fájdalmat. — Reám nézve igen hízeltkedő törté-
 net, hogy mái napon én lehetek azon jó indúla-
 toknak tolmátsza, a' mellyeket kedves jobbágyaim
 magokban éreznek; és ha szinte erőtlenek is az
 én kifejezéseim, egy olly el vesztett Királyunk
 eránt nints másféle ditsiretünk és szomorúságunk,
 hanem tsak azok, a' mellyek a' hiv és hálados
 szivekbe bé vagynak metzelve. — Mint fiú, a'
 leg érzékenyebb háladosossággal tartozom emlé-
 kezetének azon sok gondviselésiért, a' mellyeket
 réám fordított, és a' mellyeket sirján túl is ki ter-
 jelztett, a' midön az én minorennitásom ideje alatt
 való uralkodást Hertzegségedre bizta. — Hertzeg-
 séged helyettem és a' haza helyett, állott he-
 lyére. — Meg esmérem a' Hertzegséged különös
 szorgalmatosságát és vigyázóságát, mellyekért
 hálaadó lenni soha meg nem szünök. — Ázom-
 ban azt is tudom, hogy Hertzegségednek a' leg
 édesebb örömeire szolgál, hogy én illy méltósá-
 gosan vezem által a' Királyi páltzát. — Remény-
 lem a' mindenhatónak segedelmét, és a' midön
 hivatalom folytatásához fogok, mind Hertzegsé-
 ged, mind a' több Urak és Hertzegek, mind elöt-
 tetek kedves Svékusaim előtt örömmel nyilatkoz-
 tatom ki azon kívánságomat, a' melly bennem
 vagyon a' leg jobb móddal való uralkodásra. —
 Első foglalatosságom is a' lészén, hogy a' tör-
 vényeknek és igazságnak öszvényén járhaszak,
 hogy ekképen minden igaz *Svékus* részesülhessen
 azoknak gyümöltseiben; hogy az Országot, és
 annak mástól való nem függését meg óltal-
 mazhassam; hogy a' köz és maganos jót előmoz-
 dithassam; a' Statusnak kútfejeit a' leg jobb vé-
 gekre fordithassam, 's az által a' leg jobb Király
 örömét el érhessem, melly a' leg szerentséesebb
 jobbágyok által való környülvétetésben áll. —
 Magam még ifjú és tapasztalás nélkül való lévén,
 sok jót reménylek jobbágyaimnak hasznos taná-
 tsaitól, még többet azoknak hozzám való jó in-

dúlatjoktól, a' kik kötelességeiknek bé töltése által Királyokat meg előzni kívánnyák, valamint én is kívánom erántok való kötelességemet telylyesíteni. — A' *Svétziai* nemzet mindenkor meg különböztette magát ezen gondolkozása módja és maga viselete által. — Az én symbolumom e' fog lenni: *Az Isten és a' nép*. Ezen igik mindenkor eszembe juttattyák az én kötelességeimet, az én számadásomat, és azon segedelmet, a' mellyre támaszkodom. Arról is meg vagyok győzöttetve, hogy el nem fognak fájúlni az én jobbágyaim öseiktől, a' kik az Istent félték, és Királyaikat szerették, és ök is meg győződhetnek arról, hogy az ő erántam való szeretetek, nékem leg nagyobb jutalmamra és ditsőségemre fog szolgálni" s. a' t.

Ezen örvendetes történetnek, t. i. az ifjú Király uralkodása kezdetének meg jelentésére nem Gr. *Wachtmeister* Generál-Lajtinánt, a' ki változó egészséggel vagyon, hanem B. *Hamilton Hugó* fog *Berlinbe* menni, a' kit több kavallérok is fognak oda követni.

Magyar Ország.

Posonban Nov. 27-ik napján. Engedelmet kérek a' Magy. Kurirtól, hogy bokros foglalatosságim közt, későbbben tudósítom az itten folyt Országos dolgokról, mint sem kellett vólna, és én is köteleztem magamat. — Az Úrnak töllünk lett elmenetele után következett napokon, úgymint, Novemb. 22-ik és 23-ik napján, a' mint annakelőtte harmad nappal meg határozottatott, a' szokott helyen, és órákon ölzve gyűlven a' Tekint. Statusok és Rendek, arról tanátskoztanak, mit és mennyit igirhetnek a' Haza sérelme nélkül Ö Kir. Felsége hadi szükségeinek fel segéllésére. — Mindnyájan szépen meg egyeztenek abban, hogy Fels. Urunk szolgálatjára 50000 rekrutát állítsanak ki successive. E' mellett *hat milliót* adjanak, de nem pengő pénzben, a' melly nélkül felettébb szükölködik a' Haza, igen kevés módja és alkalmasos-

sága lévén, a' mostani háborús környülállások közt a' pénz keresésre; hanem életben és bar-mokban. Erre nézve rendeltek 340000 embernek, és 80000 lónak taplalására való eleséget, úgy-mint, 2 millió 400000 mérő rozsot, Pozsoni mé-rőjet 1 forintra, és 3 millió 760000 mérő zabot, mérőjet 30 krajtzárra szamlálván. Ennekfelette 20000 ökröt, darabját 50 forintra, és 10000 lovat, egyet egyet 72 forintra vetvén. A' kinek teltzeni fog, kész pénzben fizetheti ki a' reá esendő életet és marhát, mellynek ki jelentésére, a' jövő Janua-riusnak 1-ső napjától fogva szamlálván, hat hetek alatt kötelés lészzen. — Végtére arra is ajánlották magokat az Ország Karjai és Rendjei, hogyha a' szükség és környülállások kivannák, az egész Ne-messég kész lészzen insurgalni, az az, lóra ülni, és édes Hazánk határjait az ellenség bé ütésétől védelmezni. — Most már a' repartitióban foglalatozkodnak.

A' Tek. Statusoknak és Rendeknek ezen ma-gok meg határozását, Ő Felségének alázatossan ki jelentő levelet, és az erre adatott Kir. kegyel-mes választ, az el kezdett Tóldalékjában köz-teni fogja a' Magyar Kurir Érd. Olvasóival.

Végtére azt sem akarom el mellözni, hogy a' Magyar Országgi Zsidóság körmötzi aranyakban 20000 forintot mutattatott bé Ő Felségének, e' mellett 3500 mérő zabról való ajánlást tétetett.

* * *

A' Magyar Kurirnak, *Novemb. 15-ik* napján költ 40-ik darabjában, a' 626-ik lapnak, 18 és 19-ik soraiban, ezen szók helyett XVI. Lajos Fr. Király *nagyobbik leányát, olvasd testvér húgát.*

D. D. S.